

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 września 2024 r.

WK-IV.431.1.19.2024

Pan

Grzegorz Woźniak

Wójt Gminy Wiśniewo

Wiśniewo 86

06-521 Wiśniewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Anna Kołakowska i Agnieszka Załęska – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 8 do 19 lipca 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Wiśniewo z siedzibą urzędu w Wiśniewie 86 (06-521 Wiśniewo).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych i późniejszych mających wpływ na realizowane zadanie.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 13 września 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Wójta Gminy Wiśniewo pełnił Pan Grzegorz Woźniak, wybrany na stanowisko 21 października 2018 r.³. Ponownie wybrany w wyborach w dniu 7 kwietnia 2024 r.⁴.

[Akta kontroli: str.: 5-32]

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej⁵ wypłata zasiłków okresowych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Przepis art. 38 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023 dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania:

Gmina Wiśniewo (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁶ oraz Statut Gminy Wiśniewo⁷ a jego obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁸ zapewnia Urząd Gminy w Wiśniewie (dalej Urząd Gminy)⁹.

³ Zaświadczenie o wyborze Wójta Gminy Wiśniewo z 23 października 2018 r.

⁴ Zaświadczenie o wyborze Wójta Gminy Wiśniewo z 8 kwietnia 2024 r.

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁶ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.).

⁷ Uchwała Nr VIII/44/2003 Rady Gminy w Wiśniewie z dnia 21 sierpnia 2003 r. w sprawie Statutu Gminy Wiśniewo – dalej Statut Gminy. Zmiany do Statutu Gminy wprowadzono uchwałami Rady Gminy w Wiśniewie o nr.: XXIX/168/06 z dnia 22 lutego 2006 r., XXXII/158/09 z dnia 21 grudnia 2009 r.

⁸ Zarządzenie Nr 7/16 Wójta Gminy Wiśniewo z dnia 12 lutego 2016 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Wiśniewie - (dalej Regulamin Organizacyjny Gminy). Zmiany do powyższego Regulaminu wprowadzono zarządzeniami Wójta Gminy Wiśniewo o nr: 23/20 z dnia 4 września 2020 r., 42/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r., 23/2023 z dnia 20 czerwca 2023 r.

⁹ Z siedzibą w Wiśniewie, Wiśniewo 86 (06-521) Wiśniewo.

Wyplata zasiłków okresowych (dalej zadanie) w Gminie Wiśniewo realizowana była przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie (dalej GOPS/Ośrodek), będącego jednostką organizacyjną Gminy¹⁰.

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. Statut wprowadzony Uchwałą Nr XVIII/84/16 Rady Gminy w Wiśniewie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie *uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie*. Zgodnie z § 4 Statutu *Ośrodek realizuje zadania własne gminy, określone w ustawie o pomocy społecznej i innych ustawach, obejmujące w szczególności (...) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych (...)*.

Ośrodek prowadzi gospodarkę finansową według zadań określonych dla jednostek budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest roczny plan finansowy obejmujący dochody i wydatki (§ 11 Statutu).

Strukturę organizacyjną, zakres zadań i szczegółowe zasady działania oraz podstawowe uregulowania dotyczące podziału zadań i odpowiedzialności poszczególnych stanowisk pracy realizowanych przez GOPS określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie¹¹ (dalej Regulamin).

Zadanie realizowane było przez:

- Kierownika GOPS,
- Głównego Księgowego GOPS,
- 3 pracowników socjalnych w zakresie m.in.: przyjmowania wniosków o przyznanie zasiłku okresowego, sporządzania rodzinnych wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawcy, gromadzenia indywidualnej dokumentacji kwalifikującej rodzinę do ww. formy pomocy, wyliczenie dochodu rodziny oraz ustalenie kwoty i przedstawienie jej w wywiadzie środowiskowym do akceptacji kierownikowi GOPS, przygotowania dokumentacji niezbędnej do sporządzenia i doręczenia decyzji przyznających lub odmawiającej świadczenia, sporządzania list wypłat zasiłków okresowych¹².

[Akta kontroli: str.: 51-84]

Na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych tj. 8 lipca 2024 r. kontrolującym nie przedłożono zasad (polityki) rachunkowości dla GOPS. W związku z powyższym wyjaśnienie złożył

¹⁰ Zgodnie z *Rejestrem Gminnych Jednostek Organizacyjnych w Gminie Wiśniewo*, prowadzonym przez Wójta Gminy Wiśniewo na podstawie § 5 Statutu Gminy.

¹¹ Wprowadzony na podstawie Zarządzenia Nr 2/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie z dnia 3 stycznia 2022 r.

¹² Informacja Kierownika GOPS z 10 lipca 2024 r. dotycząca zadań pracownika socjalnego w przypadku złożenia wniosku o zasiłek okresowy.

Kierownik GOPS, w którym poinformował, że (...) *Obsługa finansowo - księgową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie na podstawie porozumienia od 3 stycznia 2010 roku powierzona była Urzędowi Gminy w Wiśniewie. (...) Od dnia 01.01.2014 r. obsługa finansowo - księgową realizowana jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jednak z uwagi na przekonanie o nierozzerwalności polityki rachunkowości Urzędu Gminy i GOPS nieświadomie nie została ona opracowana odrębnie dla jednostki.*

W związku z zaistniałą sytuacją tutaj. Ośrodek zobowiązuje się do niezwłocznego stworzenia i wprowadzenia w życie w/w polityki rachunkowości, z uwzględnieniem niezbędnego czasu potrzebnego do rzetelnego i zgodnego z aktualnym stanem prawnym przygotowania tak obszernego i ważnego dokumentu. Ponadto, Sekretarz Gminy wskazał, że od 2013 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie wyodrębnił w swojej strukturze organizacyjnej stanowisko głównej księgowej i prowadzi odrębną księgowość.

Znalazło to umocowanie w Statucie i Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka. Z kolei w Statucie Gminy Wiśniewo z 2003 roku funkcjonuje ogólny zapis: „Obsługę finansową gminnych jednostek organizacyjnych, prowadzi Referat Finansowo - Księgowy Urzędu Gminy”. Nowy Statut Gminy jest w trakcie opracowywania i w najbliższym czasie zostanie zmieniony. Zawarte w nim zostaną odpowiednie zapisy zmieniające. w tym zapis o prowadzeniu odrębnej księgowości przez GOPS¹³.

Natomiast w Urzędzie Gminy Wiśniewo obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem Nr 20/10 Wójta Gminy Wiśniewo z dnia 29 października 2010 r.¹⁴.

[Akta kontroli: str.: 85-98]

II. W zakresie planowania i wprowadzenia środków dotacji do budżetu Gminy:

Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie comiesięcznych zapotrzebowań zgłaszanych przez GOPS do MUW w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS).

Wydział Finansów i Budżetu MUW (dalej WFiB) pismem znak: WF-I.3110.5.2022 z 24 października 2022 r. poinformował Gminę o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy

¹³ Wyjaśnienie z 9 lipca 2024 r.

¹⁴ Aktualizacji powyższych zasad (polityki) rachunkowości dokonano na podstawie Zarządzeń Wójta Gminy Wiśniewo o nr: 15/12 z dnia 21 czerwca 2012 r., 27/13 z dnia 12 września 2013 r., 36/16 z dnia 30 grudnia 2016 r., 37/16 z dnia 30 grudnia 2016 r., 43/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r.

budżetowej na rok 2023 w dziale 852 *Pomoc społeczna* rozdziale 85214 *Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe* (dalej rozdział 85214 klasyfikacji budżetowej¹⁵) § 2030 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)* (dalej § 2030 klasyfikacji budżetowej) w wysokości 5 000,00 zł¹⁶.

Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2023UB z 1 marca 2023 r.¹⁷ zatwierdził dla Gminy plan dotacji z budżetu państwa na 2023 r. w rozdziale 85214 klasyfikacji budżetowej w kwocie 5 000,00 zł.

[Akta kontroli: str.: 99-161]

W 2023 r. plan dotacji dla Gminy w powyższym rozdziale został zmieniony 2 decyzjami Wojewody¹⁸. Zmiany zostały wprowadzone do planu finansowego Gminy na podstawie zarządzeń Wójta Gminy w sprawie: *zmiany uchwały budżetowej Gminy Wiśniewo na rok 2023*¹⁹.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w rozdziale 85214 klasyfikacji budżetowej stanowił:

- plan dochodów w § 2030 klasyfikacji budżetowej na kwotę 4 918,00 zł;
- plan wydatków na kwotę ogółem 33 328,00 zł²⁰ w §§ jn.:
- 3110 Świadczenia społeczne (dalej § 3110 klasyfikacji budżetowej) na kwotę ogółem 24 318,00 zł, w tym:
 - 14 400,00 zł – środki własne Gminy na wypłatę zasiłków celowych,
 - 5 000,00 – środki własne Gminy na wypłatę zasiłków okresowych,
 - **4 918,00 zł – środki dotacji na wypłatę zasiłków okresowych (w ramach kontrolowanego zadania),**
- 4330 Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

¹⁶ Rada Gminy w Wiśniewie Uchwałą Nr XLVII/200/2022 z dnia 28 grudnia 2022 wprowadziła powyższą kwotę do budżetu Gminy Wiśniewo na rok 2023.

¹⁷ Pismo WFiB MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z 1 marca 2023 r.

¹⁸ Decyzje o nr:

- 226/2023 z 7 września 2023 r. pismo znak: WF-I.3112.17.74.2023 z 11 września 2023 r. (zmniejszenie o kwotę 663,00 zł),

- 403/2023 z 27 listopada 2023 r., pismo znak: WF-I.3112.17.109.2023 z 29 listopada 2023 r. (zwiększenie o kwotę 581,00 zł).

¹⁹ Zarządzenia o nr: 39/2023 z dnia 11 września 2023 r., 53/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.

²⁰ Zarządzenie Wójta Gminy Wiśniewo Nr 57/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie: *zmiany uchwały budżetowej Gminy Wiśniewo na rok 2023 oraz zestawienie paragrafów od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. sporządzone przez Głównego Księgowego GOPS.*

samorządu terytorialnego na kwotę 9 010,00 zł (środki własne Gminy).

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia do budżetu Gminy środków dotacji przeznaczonych na realizację kontrolowanego zadania. Ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str.: 162-186]

III. W zakresie finansowania zadania:

Gmina na realizację wypłat zasiłków okresowych w 2023 r. w rozdziale 85214 klasyfikacji budżetowej, § 2030 klasyfikacji budżetowej otrzymała dotację celową w kwocie ogółem **4 918,00 zł.**

Środki dotacji wpłynęły na rachunek bieżący Gminy w transzach²¹, z którego przekazywane były na rachunek bankowy GOPS łącznie z środkami własnymi na wydatki bieżące²². Skarbnik Gminy w wyjaśnieniu z 8 lipca 2024 r. poinformował, że (...) *dofinansowania na wypłatę zasiłków okresowych w 2023 r. zostały przesłane w całości do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie zgodnie z otrzymanymi decyzjami o przyznaniu dotacji celowych (...) w kwocie ogólnej przelanej na rachunek GOPS z przeznaczeniem na wydatki bieżące.*

Porównano zapisy w ewidencji księgowej Gminy dotyczące wpływu środków dotacji²³ i ich przekazania do GOPS²⁴ z wyciągami bankowymi i stwierdzono, że:

- 24 listopada 2023 r. wpłynęła transza środków dotacji w kwocie 706,00 zł, natomiast 20 listopada 2023 r. w ramach powyższych środków przekazano do GOPS środki własne,
- 8 grudnia 2023 r. wpłynęła transza środków w kwocie 776,00 zł, natomiast 7 grudnia 2023 r. w ramach powyższych środków przekazano do GOPS środki własne.

²¹ Szczegóły dotyczące kwot i terminów wpływu środków dotacji zawarto w zestawieniu stanowiącym akta kontroli.

²² Szczegóły dotyczące wpływu i przekazania przez Gminę środków dotacji zawiera wyjaśnienie Skarbnika Gminy z 15 lipca 2024 r.

²³ Ujęto w wyodrębnionej ewidencji księgowej (strona Wn konta 133-00 *Rachunek podstawowy budżetu*, strona Ma konta 901-01 *Dochoły budżetu* z uwzględnieniem właściwej klasyfikacji budżetowej), prowadzonej w sposób przejrzysty, czytelny, pozwalający na weryfikację poszczególnych operacji gospodarczych.

²⁴ Przekazanie środków Gmina zaewidencjonowała na koncie strona Wn 223-00-6 *Rozliczenie wydatków budżetowych - GOPS* w korespondencji z kontem strona Ma 133-000 *Rachunek podstawowy budżetu*.

W związku z powyższym wyjaśnienie złożył Skarbnik Gminy w którym wskazał²⁵, że (...) *środki dotacji, które wpłynęły na rachunek Gminy (...) w celu realizacji wypłat zasiłków okresowych, były przelewane na rachunek GOPS w następujący sposób: (...) dnia 20 listopada 2023 r. kwota 400.000,00 zł w tym: 706,00 zł dofinansowano ze środków własnych, które zostały zrefundowane po wpływie dotacji dnia 24.11.2023 r. (...), dnia 7 grudnia 2023 r. kwota 450.000,00 zł w tym: 776,00 zł dofinansowano ze środków własnych, które zostały zrefundowane po wpływie dotacji dnia 08.12.2023 r.*

Powyższa sytuacja nie miała wpływu na prawidłową realizację zadania.

GOPS wpływ środków dotacji zaewidencjonował na kontach: strona Wn 130-00-02 *Rachunek bieżący*, strona Ma 223-00 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, łącznie z innymi środkami na wydatki bieżące²⁶.

[Akta kontroli: str.: 187-274]

IV. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków dotacji:

GOPS na realizację zadania związanego z wypłatą zasiłków okresowych w 2023 r. wydatkował w rozdziale 85214 klasyfikacji budżetowej § 3110 klasyfikacji budżetowej środki dotacji w wysokości 4 917,79 zł.

Z przedstawionego przez GOPS *Rejestru zasiłków okresowych* prowadzonego w formie papierowej (ręcznie) wynika, że w 2023 r. pomocą w formie zasiłku okresowego objęto 3 osoby²⁷, przy czym ze względu na:

- długotrwałą chorobę – 2 osoby,
- niepełnosprawność – 1 osobę.

²⁵ Wyjaśnienie z 15 lipca 2024 r.

²⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Głównego Księgowego GOPS złożonym 15 lipca 2024 r., *środki z dotacji na wypłatę zasiłków okresowych przekazywane są przez Gminę na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie poprzez dofinansowanie łącznie z innymi środkami na wydatki bieżące jednostki. W taki sam sposób środki te ujmowane są w ewidencji księgowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.*

²⁷ Zgodnie z informacją złożoną przez Kierownika GOPS 16 lipca 2024 r. *Proces przyznania zasiłku okresowego rozpoczyna się od przyjęcia wypełnionego wniosku lub pisma o pomoc w formie zasiłku okresowego i jego zarejestrowaniu. (...) W następnej kolejności pracownik socjalny sporządza rodzinny wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania rodziny, podczas którego kompletuje indywidualną dokumentację kwalifikującą rodzinę do w/w formy pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami. (...) Po skompletowaniu całego niezbędnego materiału pracownik wylicza dochód rodziny oraz ustala kwotę ewentualnego świadczenia i przedstawia ją w wywiadzie środowiskowym do akceptacji kierownikowi GOPS (...).*

Przyznanie ww. świadczeń, zgodnie z art. 106 ustawy o pomocy społecznej nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej²⁸, wydanej przez Kierownika GOPS²⁹.

Kontrolujący w wyniku analizy danych zawartych w decyzjach przyznających świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku okresowego stwierdzili błędy w treści uzasadnienia do decyzji polegające na³⁰:

- błędnym wskazaniu kwoty dochodu tj. 719,00 zł zamiast 0,00 zł³¹,
- błędnym wskazaniu kwoty kryterium dochodowego tj. 701,00 zł zamiast 776,00 zł³².

Powyższe nie miało wpływu na wysokość przyznanego świadczenia a tym samym wysokość wykorzystanych środków finansowych dotacji.

Kontroli poddano 100 % dowodów źródłowych będących podstawą dokonania wydatków poniesionych ze środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania i stwierdzono, że:

- ✓ zasiłki okresowe zostały przyznane i wypłacone za okres miesiąca kalendarzowego, poczynwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją³³,
- ✓ wypłaty zasiłków okresowych dokonywano przelewem bankowym lub przekazem pocztowym³⁴, na podstawie sporządzanych przez GOPS list wypłat (odrębnie dla świadczeń przekazywanych przelewem i przekazem pocztowym),
- ✓ kwoty ujęte w listach wypłat wynikały z decyzji przyznających świadczenie,
- ✓ wysokość przyznanego świadczenia została ustalona zgodnie z art. 8 i 38 ust 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej przy zastosowaniu kryteriów dochodowych, wynikających

²⁸ Decyzje o nr.: GOPS.xxxxxx z 6 marca 2023 r., GOPS.xxxxxxxxxx z 12 września 2023 r., GOPS.xxxxxxxxx z 22 listopada 2023 r.

²⁹ Na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Wiśniewo z 6 grudnia 2010 r. *do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy*, pismo znak: 0113-20/10.

³⁰ Szczegóły zawiera wyjaśnienie Kierownika GOPS z 16 lipca 2024 r.

³¹ Decyzja z 12 września 2023 r., pismo znak: GOPS.xxxxxxxxx.

³² Decyzja z 22 listopada 2023 r., pismo znak: GOPS.xxxxxxxxx.

³³ Zgodnie z art. 106 ust 3 ustawy o pomocy społecznej.

³⁴ Główny Księgowy GOPS w informacji z 16 lipca 2024 r. wskazał, że *środki na wypłatę zasiłków okresowych wypłacanych gotówką w kasie Urzędu Gminy lub przekazywanych świadczeniobiorcom przekazem pocztowym na wskazany adres, podejmowane są z właściwego banku na podstawie pisma sporządzonego przez Głównego księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie. Pismo zawierające w treści kwotę do pobrania i wskazany rachunek bankowy przekazywane jest kasjerowi Urzędu Gminy. Na jego podstawie upoważniona osoba - kasjer podejmuje gotówkę w banku PKO na wypłatę w/w zasiłków. Ponadto Kierownik GOPS poinformował, że (...) w przypadku gdy wnioskodawca nie ma konta i nie stawia się po odbiór przyznanego zasiłku w kasie a z wniosku wynika że, jest w sytuacji uzasadniającej brak możliwości osobistego odbioru świadczenia pieniężnego np. jest w szpitalu lub odbywa terapię odwykową na oddziale zamkniętym a pieniądze są mu niezbędne do kontynuacji terapii, zasiłek przesyłany jest z urzędu w całej kwocie, bez pomniejszania o koszty, przekazem pocztowym na adres pobytu wnioskodawcy - tak jak w przypadku Pana (...) - informacja z 16 lipca 2024 r.*

z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej³⁵,

- ✓ świadczenia wypłacane były osobom uprawnionym do świadczenia w terminach oraz przez okres wynikający z decyzji³⁶ z wyjątkiem świadczenia z listy wypłat nr 9/0/2023, które zostało wypłacone 20 grudnia 2023 r. zamiast 18 grudnia 2023 r., tak jak wskazano w decyzji przyznającej powyższe świadczenie. W informacji z 16 lipca 2024 r. Kierownik GOPS wskazał, że *zasilek okresowy (...) został wypłacony w dniu 20.12.2023 r. – przekaz pocztowy na wskazany adres osoby przebywającej w Ośrodku xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx. (...) Świadczeniobiorca nie składał żadnych roszczeń co do terminu przekazania świadczenia pieniężnego.*
- ✓ środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z celem na jaki były przyznane.

Ponadto ustalono, że:

- dokumenty finansowo – księgowo, stanowiące podstawę wypłaty zasiłków okresowych (listy wypłat) zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika GOPS a Główny Księgowy GOPS zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dokonał kontroli wstępnej dowodów księgowych.

Stwierdzono natomiast, iż w powyższych listach wypłat w miejscach podpisu osoby sprawdzającej pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty widnieją znaki graficzne (tzw. parafy), na podstawie których trudno było zweryfikować osoby uprawnione do podpisu.

W związku z powyższymi informacjami złożyli³⁷: Kierownik GOPS oraz Główny Księgowy GOPS, w której to szczegółowo wskazali osoby odpowiedzialne za składanie podpisów na ww. dokumentach.

- do wydatków realizowanych ze środków dotacji w GOPS prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa, umożliwiająca identyfikację poszczególnych operacji finansowych. Skontrolowane dowody księgowe spełniały wymogi dowodu księgowego określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości³⁸, były wolne od błędów rachunkowych oraz

³⁵ (Dz. U. z 2021 r. poz. 1296).

³⁶ Kontroli poddano elementy decyzji w zakresie: danych osoby uprawnionej do świadczenia (imię i nazwisko) daty wydania decyzji, kwoty przyznanego świadczenia, okresu, na jaki przyznano świadczenie oraz terminu do wypłaty świadczenia.

³⁷ 16 lipca 2024 r.

³⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

zostały opisane, co do sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja księgową),

- wydatki klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

[Akta kontroli: str.: 344-437]

V. W zakresie zwrotu niewykorzystanych środków dotacji:

Gmina 29 grudnia 2023 r. (wb 251/2023) dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w kwocie 0,21 zł co jest zgodne z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str.: 438-447]

VI. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Sprawozdanie z wykonania wydatków w zakresie kontrolowanego zadania zostało sporządzone i przekazane przez GOPS do MUW za pośrednictwem CAS 19 stycznia 2024 r., a informacje wykazane w ww. sprawozdaniu w części dotyczącej rozdziału 85214 klasyfikacji budżetowej odzwierciedlały stan wynikający z ewidencji księgowej GOPS oraz przedstawionej dokumentacji źródłowej.

Dane wykazane przez Gminę w sprawozdaniach: Rb-27S³⁹ oraz Rb-28S⁴⁰ w części dotyczącej rozdziału 85214 klasyfikacji budżetowej były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej Gminy (w zakresie wpływu środków dotacji – dotyczy sprawozdania Rb-27S) oraz GOPS (w zakresie wydatkowania środków dotacji – dotyczy sprawozdań Rb-28S).

Powyższe sprawozdania zostały przekazane przez Gminę do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie dnia 19 lutego 2024 r.tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴¹.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w Gminie oraz GOPS nie gromadzono środków dotacji na lokacie bankowej, co potwierdzili w oświadczeniach z 9 lipca 2024 r.: Wójt Gminy Wiśniewo oraz Kierownik GOPS.

³⁹ *Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 – dalej sprawozdanie Rb-27S.*

⁴⁰ *Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 – dalej sprawozdanie Rb-28S.*

Ww. sprawozdanie Gminy zostało sporządzone na podstawie złożonego terminowo sprawozdania jednostkowego Rb-28S z GOPS, które zawierało zbiorcze dane dla rozdziału 85214 klasyfikacji budżetowej, w tym w ramach kontrolowanego zadania kwota 4 917,79 zł wykazana w § 3110 (zgodnie z wyodrębnioną ewidencją).

⁴¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 454 ze zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienie polegające na:

- braku opracowania i wprowadzenia przez Kierownika GOPS zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w GOPS, czym naruszono zapisy art. 10 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości (...)*,
- wypłacie zasiłku okresowego (w jednym przypadku) dwa dni po terminie wynikającym z decyzji przyznającej powyższe świadczenie tj. wypłacono 20 grudnia 2023 r. zamiast 18 grudnia 2023 r.,
- złożeniu na listach wypłat zasiłku okresowego w miejscach podpisu osoby sprawdzającej pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty znaków graficznych (tzw. paraf), co jest niezgodne z art. 21 ust 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), **podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.***

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Wójta, że wykorzystanie środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków okresowych – rok 2023 zostało ocenione **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.**

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia, a mianowicie do:

- opracowania i wprowadzenia przez Kierownika GOPS zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w GOPS,
- wypłacania zasiłku okresowego w terminach wynikających z decyzji przyznających powyższe świadczenie,
- składania na listach wypłat zasiłku okresowego **podpisu osoby odpowiedzialnej** za sprawdzenie dowodu księgowego pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty.

Ponadto, zwracam uwagę na konieczność dołożenia należytej staranności przy formułowaniu treści decyzji, aby w przyszłości uniknąć błędów w szczególności dotyczących wskazania kwoty dochodu oraz kwoty kryterium dochodowego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/